

CALEA MĂNTUIIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

Bucurați-vă pururea întru Domnul. Și iarăși zic: Bucurați-vă!

EDITORIAL

Intrarea Domnului în Ierusalim – bucurie și speranță

Viața și activitatea pământească a mântuitorului nostru Iisus Hristos a fost una care a avut consecințe directe asupra întregii umanități, dar, totodată, ea a însemnat și o reconfigurare a aspirațiilor omului spre o lume ce nu mai trebuia să cunoască răul, păcatul și moartea. Iisus Hristos a introdus în circuitul vieții omului un nou standard de existență, imprimat de adierile veșniciei. Mai presus de toate, însă, Mântuitorul a venit în lume, ca să facă cunoscută oamenilor voia cea sfântă a lui Dumnezeu. De aceea, avea El să mărturisească de mai multe ori, că a venit în lume, ca să împlinească voia Tatălui. Iisus Hristos a mărturisit, că El urmează întru toate voia Tatălui. „...Că nu caut voia Mea, ci voia Celui Care M-a trimis” (Ioan 5, 30).

Intrând Domnul în Ierusalim, a declanșat explozia unei mari bucurii pe care o simțeau mulți oameni, tinerii și copiii, care L-au întâmpinat cu multă exuberanță, iubire și speranță. L-au întâmpinat cu ramuri de finic, cu exclamații de „Osana!”, precum și cu așternerea hainelor mulțimii înainte de Marele Oaspete, Care a intrat în Ierusalim.

Pentru a înțelege mai bine semnificația de bucurie și speranță a acestui praznic atât de important, este folositor să rememorăm contextul în care are loc acest eveniment semnificativ al istoriei mântuirii neamului omenesc. Era în preajma serbării Paștelui iudaic. La Ierusalim au venit foarte mulți iudei din diaspora pentru a sărbători Paștile lor. De la Ierusalim, aceștia au mers în Betania, pentru a-l vedea pe Lazăr, cel care fusese înviat de Iisus Hristos și care acum era viu. Toți au fost cuprinși de sentimente contradictorii, datorate acestui fapt al învierii lui Lazăr. Mulți dintre iudeii obișnuiți erau cutremurați și bucuroși de faptul, că un semen al lor fusese rechemat la viață prin înviere de Iisus Hristos, privind cu admirație lucrarea Mântuitorului, prin care a biruit moartea. Alții, însă, dintre iudei, în frunte cu fariseii și cărturarii, îl urau și îl invidiau pe Iisus pentru că vedeau în El, pe Cineva, care le-ar contrazice credința și viziunea lor asupra universului reli-

gios propriu. Evanghelia ne relatează, că în aceste momente de euforie a mulțimii entuziaste din cauza învierii lui Lazăr, fariseii și cărturarii au pus la cale moartea lui Iisus Hristos și a lui Lazăr cel înviat. Acesta din urmă era pentru iudeii acestei categorii mărturia indubitabilă a faptului, că Lazăr a fost mort și a fost înviat, deci, reieșea cu putere și fără putință de tăgadă, puterea dumnezeiască a lui Iisus Hristos asupra morții. Așadar, erau concludente două atitudini diametral opuse ale oamenilor în fața evenimentului Floriilor: una aceea sinceră și pornită spontan din adâncul inimilor lor, aceea a mulțimii impresionate de puterea minunată a lui Iisus Hristos, dar, și de prezența Lui fizică copleșitoare în mijlocul lor, și, alta, a celor puțini, dar, influenți: fariseii și cărturarii, care s-au întristat văzând atitudinea oamenilor față de Hristos Domnul și care nu mai aveau în sufletul lor simțăminte de bucurie, speranță și lumină. Această dublă și contradictorie atitudine a fost cât se poate de clară și de evidentă, fiind redată în mod relevant de Sfintele Evanghelii.

În același timp, învierea lui Lazăr a anticipat întreaga lucrare mântuitoare a Domnului, ce avea să se desfășoare pe parcursul întregii Săptămâni a Patimilor. Ea era o prefigurare a propriei Sale Învieri și a marii Sale biruințe peste toți și peste toate. În Ierusalim a răsunat glasul cel dumnezeiesc și răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu. În Ierusalim începe drumul Pătimirilor Domnului, cu întreg cortegiul lor de suferințe și de slăbiciuni omenești.

Prin Pătimirile, Moartea, Învierea și Înălțarea Sa, Mântuitorul străbate cerurile și intră triumfal, și ca Om, în comuniunea veșnică a Preasfintei Treimi, în Împărăția veșnică a Acesteia, numită în cartea Apocalipsei „Ierusalimul cel nou” (Apocalipsa 21, 2). Ierusalimul cel ceresc în care a intrat Domnul este simbolizat de fiecare biserică pictată și sfințită, unde se adună credincioșii spre a deveni cetățeni ai Ierusalimului ceresc.

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Să laudăm pe Hristos prin credință Duminica Floriilor

„Cu șase zile înainte de Paști, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morți. Și l-au făcut acolo cină și Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce se așezau cu El la masă. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari și să-i fi dat săracilor? Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur și, având punga, lua din ce se punea în ea. A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna. Deci mulțime mare de iudei au aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă și pe Lazăr pe care-l înviase din morți. Și s-au sfătuit arhierii ca și pe Lazăr să-l omoare. Căci, din cauza lui mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus. A doua zi, mulțime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, au luat ramuri de finic și au ieșit întru întâmpinarea Lui și strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! Și Iisus, gășind un asin tânăr, a șezut pe el, precum este scris: „Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, șezând pe mânăzul asinei”. Aceștia nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar când S-a preaslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea l-au făcut Lui. Deci da mărturie mulțimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din morți. De aceea L-a și întâmpinat mulțimea, pentru că au auzit că El a făcut minunea aceasta.” (Ioan 12, 1-18)

Sărbătoarea Intrării în Ierusalim, a Domnului nostru Iisus Hristos, mai este numită în popor și *Florii*, de la florile, pe care mulțimile, le purtau în mâini, aclamând pe Hristos, la intrarea în Ierusalim, ca pe un împărat. Această sărbătoare creștină, este suprapusă peste sărbătoarea romană *Floralia*, sărbătoarea florilor, închinată naturii, care înflorește și se regenerează în aceste zile. Natura toată este chemată a se veseli împreună cu omul, moartea a fost biruită, Lazăr a ieșit din mormânt. O cântare zice: „Să vestească veselie mare pentru milă; dealurile și toți munții și lemnele dumbrăvilor să salte” (*Triod*, Utrenia, Canoanele, Cântarea a 4-a, 1, p. 466). Astăzi toți suntem chemați la înflorire și rodire sufletească. Mântuitorul Hristos, a venit în Ierusalim, pentru a împlini lucrarea Sa. Învierea lui Lazăr a precedat, Cina cea de Taină și instituirea Sfintei Euharistii, Patimile, moartea pe Cruce și Învierea lui Hristos. Prin Învierea lui Lazăr, Hristos a nimicit moartea și s-a descoperit pe Sine, ca domn al vieții (Natalia Manoilescu-Dinu, *Iisus Hristos Mântuitorul*, Editura Bizantină, București, 2004, p. 467). Mai înainte de a veni în Betania, El a zis: „Această boală (a lui Lazăr), nu este spre moarte ci spre slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să se slăvească” (Ioan 11,4). Această slavă,

va deveni vizibilă tuturor pe măsură ce întreaga creație va fi străbătută de har. Minunea învierii lui Lazăr a întărit credința oamenilor în misiunea divină a lui Hristos (Natalia Manoilescu-Dinu, *Iisus Hristos Mântuitorul*, p. 472). Evanghelia zilei, descrie cina, pe care surorile lui Lazăr au făcut-o, ca semn al recunoștinței pentru învierea fratelui lor. Tot ca semn al recunoștinței și al datoriei (*Triod*, Sâmbătă în Săptămâna Floriilor, la Canoane, Cântarea a 8-a, p. 457) este și *mirul de marepreț*, vărsat de Maria, sora lui Lazăr, pe picioarele lui Iisus. Mirul este simbolul îngropării Domnului Iisus Hristos iar cei ce se ung cu el devin părtași la taina Morții și Învierii Lui. Buna mireasma răspândită de mir simbolizează prezența Duhului Sfânt în omul credincios (Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Evanghelia slavei lui Hristos*, Editura Basilica, București, 2016, p. 445). Astăzi, mirul cel de mare preț, pe care suntem datori să-l aducem la Hristos este curăția sufletului nostru. O cântare a Utreniei zilei, amintește: „Curățindu-ne sufletele, să laudăm pe Hristos prin credință, cu ramuri înțelegătoare, ca și pruncii, strigând cu glas mare Stăpânului: Bine ești cuvântat, Mântuitorule, care ai venit să mântuiești pe Adam din blestemul cel

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan LAZĂR

Din sumar

▶ Icoana Intrării Domnului în Ierusalim
pagina 3, Sorin Gheorghe Săplăcan

▶ Știri
pagina 4

Să lăudăm pe Hristos prin credință

Urmare din pagina 1

dintâi duhovnicește, făcându-Te Adam cel nou, Iubitorule de oameni, precum bine ai voit, Cuvinte, Cel ce ai rânduit toate spre folos, slavă Ție!” (*Triod*, Duminica Floriilor, la Utrenie, la Dumnezeu este Domnul, după a doua Catismă, sedealna gl. 4, p. 464).

Biserica, înțelege intrarea în Ierusalim a Mântuitorului Hristos, ca fiind mergerea Sa de bunăvoie, spre pătimire și spre moarte dar și spre Înviere. Intrarea triumfală, a Domnului Hristos în Ierusalim, a fost urmare a biruinței, asupra morții lui Lazăr dar și prefigurarea Învierii de obște. Mulțimea de oameni era adunată în Ierusalim, din dorința de a se apropia de Dumnezeu. Acei oameni au simțit atunci, apropierea tainică a lui Dumnezeu și au văzut în Hristos, pe Mesia cel așteptat. De aceea, unii își așterneau veșmintele înaintea Lui, alți împodobeau drumul cu ramuri de finic, și cu toții strigau cu bucurie întâmpinându-L: „Osana! Osana Fiului lui David! Osana întru cei de sus! Bindecuvântat fie Împăratul lui Israel, care vine întru numele Domnului!”. Faptul că a fost întâmpinat de o mulțime mare de oameni, arată cât de mare a fost emoția trezită în popor, de minunea învierii lui Lazăr și cât de repede s-a răspândit în tot ținutul: „De aceea L-a și întâmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut această minune” (Ioan 12,18). În acele zile, mulțimile veniseră în Ierusalim, pentru a serba Paștile iudaice. Ierusalimul înseamnă mai mult decât o cetate, era locul întâlnirii cu Dumnezeu. Mulțimile erau cuprinse de o mare bucurie, era acea bucurie care cuprinde sufletul omului când se apropie de Dumnezeu. despre această bucurie amintește Sfântul Apostol Pavel zicând: „Bucurați-vă pururi întru Domnul!” (Filipeni 4,4). Bucuria cuprinde doar inima curată, ea este dovada prezenței lui Dumnezeu în om și nu se regăsește în inima întinată, precum nu se arată soarele pe cerul acoperit de nori. Pe cât se bucurau oameni simpli de minunile lui Hristos, pe atât se tulburau

mai-mari lor, cărturarii și fariseii, plini de invidie, pentru iubirea și admirația mulțimilor față de Iisus. Aceștia ziceau: „Ce facem, pentru că Omul acesta face multe minuni? Dacă-L lășăm așa toți vor crede în El și vor veni romanii și ne vor lua și țara și neamul” (Ioan 11, 47-48).

Se știe, că în vremea aceea, poporul israelit, apăsător de povara jugului roman, aștepta un rege autohton eliberator. Ei așteptau pe Mesia, ca pe un eliberator, pe care și l-au închipuit, ca pe un rege pământesc. După victoria asupra morții prin învierea lui Lazăr, lumea îl aclama pe Hristos ca pe un împărat. Mai târziu, Pilat, a chemat pe Iisus și l-a zis: Tu ești regele iudeilor? Dar Hristos a spus: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu predat iudeilor. Dar acum împărăția Mea nu este de aici” (Ioan 18,36). Hristos nu era ceea ce așteptau ei. Mulțimile care-L aclamași-L voia rege pe Iisus, așternându-și cu supușenie hainele în cale-L, fluturând cu admirație ramuri de copaci, peste numai câteva zile aveau să strige *răstignește-L, răstignește-L*, ocărându-L și scuipându-L. El putea să evite suferințele și moartea, dar a dorit să biruiască moartea din interiorul ei, trecând prin moarte cu puterea iubirii Sale, pentru a vindeca pe om de mândria și neascultarea lui Adam și a se arăta biruitor prin înviere. Așadar, Intrarea în Ierusalim este începutul biruinței asupra morții, prin jertfa și învierea lui Hristos. Din vremea Evangheliei până la sfârșitul veacurilor, Hristos vrea întemeierea și creșterea Împărăției lui Dumnezeu în toată făptura creației și în fiecare suflet omenesc. Împărăția lui Dumnezeu este înlăuntrul omului (Luca 17,21). Când înlăuntrul omului, domnește pacea, ea se răspândește și înafară, se manifestă în lume. Adună pacea înlăuntrul tău și mii de oameni se vor mântui prin tine, spunea Sfântul Serafim de Sarov. Hristos, aseamănă Împărăția cerurilor, cu aluatul pus de o femeie în trei măsuri de făină și a dospit toată frământătura. Prin prezența

Mântuitorului Hristos în lume, a dospit în Duh, toată frământătura zidirii Sale. Toată creația, trebuie să ia chipul lui Hristos. Toată Evanghelia se rezumă în porunca iubirii. Iubirea este temeiul Împărăției lui Dumnezeu (Arhimandrit Benedict Ghiuș, *Predici și îndrumări omiletice*, Editura Cuvântul Vieții, București, 2016. pp. 93-94). Mântuitorul Hristos n-a intrat în Ierusalim, călare pe un cal falnic, asemenea unui împărat pământesc, ci pe un asin, ca semn al smereniei și al neacceptării tronului lumesc. Șederea pe mânz însemna și întoarcerea neamurilor de la necredință la credință după cum spune o cântare a zilei: „Cel ce Te porți pe heruvimi și ești lăudat de serafimi ai încălecat pe mânz, Bunule și precum zice David, pruncii Te-au lăudat cu dumnezeiască cuviință, iar iudeii Te-au hulit cu fărădelege. Șederea pe mânz, însemna întoarcerea neamurilor neînfrânate de la necredință la credință. Slavă Ție, Hristoase, Cel ce ești singur milostiv și iubitor de oameni!” (*Triod*, Duminica Floriilor, la Vecernia Mare, la Stihovă, stihira 3, p. 463).

Mânzul era imaginea neamurilor, căzute din pricina necredinței la nivelul necuvântătoarelor. Întoarcerea neamurilor de la necredință la credință, presupune și întoarcerea lui Israel la credință și la mântuire. Despre aceasta, Sfântul Apostol Pavel, spune: „nu voiesc, fraților, ca voi să nu știți taina aceasta, ca să nu vă socotiți pe voi înșivă înțelepți; că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor. Și astfel întregul Israel se va mântui, precum este scris: Din Sion va veni Izbăvitorul și va îndepărta nelegiuirile de la Iacov” (Romani 11, 25-26). Hristos a venit pe pământ, tocmai pentru mântuirea noastră iar această intrare în Ierusalim este începutul sfârșitului lucrării Sale. Hristos nu a șezut pe asin pentru că ar fi fost departe de cetate, ci pentru a arăta un popor nou, ales dintre neamuri pe care Hristos îl va duce la starea de dreptate și la noul Ierusalim, al cărui chip era Ierusalimul pământesc.

Observăm că în timp ce mulțimea

era veselă și în entuziasm dezlănțuit, Hristos era trist și chiar a plâns când S-a apropiat de cetate (Ioan 19, 41), știind ce avea să se întâmple. El știa că în Ierusalim nu i se pregătește tronul ci crucea și mormântul. A voit, așadar, să ne arate cât de trecătoare și deșartă este mărirea lumească, spre a lua aminte și noi, fiecare, să nu ne atașăm veșnic de cele de aici. Aceiași oameni care L-au slăvit la intrarea în Ierusalim, L-au părăsit și L-au hulit, după cuvintele psalmistului care zice: „Și când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semețit. Că eu spre bătăi gata sunt și durerea mea înaintea mea este pururea” (Psalm 37, 16-17). Așa a fost mereu, când omului îi merg bine, este înstărit, este căutat de multă lume și lăudat. Dar dacă se întâmplă să cadă mulți dintre cei ce îi aduceau osanale, uită repede de el și chiar îl vorbesc de rău. Atitudinea aceasta a rămas proverbială: „În leul doborât lovesc toți măgarii”... Câtă vreme leul este sănătos și puternic, cine ar îndrăzni să-l lovească? Dacă este bolnav, căzut, sau mort, este cel puțin ignorat, dacă nu cumva lovit sau călcat în picioare. Se poate spune că mulțimea de atunci avea într-o mână florile iubirii pe care le-au așternut înaintea lui Hristos iar în cealaltă spiniș urii din care au împletit cununa și au așezat-o pe capul Lui. Atunci mulțimile L-au întâmpinat pe Hristos, ca pe un eliberator de asuprirea lumească, astăzi noi îl întâmpinăm ca pe un eliberator din asuprirea patimilor noastre, strigând precum cei din vremea aceea: „Osana”, care în traducere, înseamnă: *ajută-ne, mântuiește-ne!* Intrarea în Ierusalim a Mântuitorului Hristos, nu este doar un fapt istoric, este și un moment al mântuirii noastre. De aceea și astăzi, când repetăm „Osana” și ne gândim la mântuirea ființei noastre, cuprindem, totodată, în acest cuvânt consacrat toate aspirațiile de mai bine, pentru noiși neamul nostru: „Osana! Bindecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!”

Amin!

„Învierea cea de obște mai înainte de Patima Ta încredințând-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi, ca pruncii, semnele biruinței purtând, Ție Biruitorului morții strigăm: Osana Celui dintru înălțime, bine ești cuvântat, Cel ce vine întru numele Domnului.”

(Troparul Floriilor, glas 1)

„Pe scaun în cer și pe mânz pe pământ fiind purtat, Hristoase Dumnezeule, laudă de la îngeri ai primit și cântare de la pruncii cei ce strigau ție: Bine ești cuvântat Cel ce vii să chemi pe Adam.” (Condac, glas 6)

Tocmiți serbare și, bucurându-ne, veniți să mărim pe Hristos cu ramuri și cu stâlperi și cu cântări, strigând Lui: Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru.” (Catavasia 9 glas 4)

Intrarea Domnului în Ierusalim – bucurie și speranță

Urmare din pagina 1

Pentru aceasta, și ei trebuie să parcurgă drumul pelerinajului, împreună cu Iisus, așa cum au făcut copiii și iudeii iubitori de Hristos, ieșindu-I în întâmpinarea Sa cu ramuri de finic și cu o mare bucurie, cântându-I: „Osana ! Bindecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!” (Ioan 12, 13). În același timp, Hristos

cel intrat în Ierusalim dorește să transforme sufletele oamenilor din locașuri ale tristeții și întristării, ale dezamăgirilor și ale lipsei de speranță, în locașuri ale bucuriei și nădejzii, care izvorăsc neîncetat din Iisus Hristos, Care dorește să ofere permanent ucenicilor Săi bucuria aceea, pe care nimeni și nimic nu o va putea lua de la ei. Deși creștinătatea va in-

tra după Duminica Floriilor în săptămâna Pătimirilor Domnului, ea trebuie să se înarmeze cu bucuria și speranța, că Cel Care a intrat triumfal în Ierusalim, va intra tot triumfal în întunericul răului și al morții și va deschide pentru toți „ușa” bucuriei și a speranței.

Sărbătorind Intrarea lui Iisus în Ierusalim sau Floriile fiecare credincios se simte invitat prin

chemarea praznicului, de a ieși în întâmpinarea lui Iisus pentru a-I aduce prinosul de credință, iubire și slujire Celui care ne-a oferit garanția Învierii, prin readucerea la viață a prietenului Său Lazăr. În același timp, Mântuitorul ne-a oferit mărturia vie, că prin El am fost urcați cu toții în casa Tatălui ceresc, în Ierusalimul de sus, unde sunt așteptați să ajungă toți ucenicii Lui, pen-

tru a se bucura împreună cu Mielul lui Dumnezeu, Cel Care ridică păcatele lumii (cf. Ioan 1, 29). Urmându-L pe Domnul pe drumul crucii Sale, credincioșii trebuie să se răstignească și ei împreună cu Hristos, biruind propriul lor egoism, răutate, violență, tristețe și disperare, pentru ca El să trăiască în ei (cf. Galateni 2, 20) și să intre întru bucuria cea negrăită a biruinței Sale.

Icoana Intrării Domnului în Ierusalim

s-a arătat limpede vrednicia împărătească a lui Hristos înaintea întregului Ierusalim, ieșit întru întâmpinarea Lui, mărturisește în chip simbolic despre înviere, despre a doua venire și despre împărăția Veacului ce va să vină, în care Hristos va fi „totul în toate”. (Monahul Grigorie Krug, *Cugetările unui iconograf despre sensul și menirea icoanelor*, Editura Sofia, București, 2002, p. 162)

Înainte de chenozei supreme, Hristos este primit în Ierusalim ca Mesia-Împărat. Motivul principal al sărbătorii publice care a însoțit intrarea Domnului în Ierusalim a fost, după Evanghelia lui Ioan, învierea lui Lazăr, când „mulțime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, a luat ramuri de finic și a ieșit întru întâmpinarea Lui” (Ioan 12, 12-13). Ramura de finic este simbolul bucuriei și al sărbătorii. Iudeii o foloseau atunci când ieșeau în întâmpinarea celor de rang înalt; ca simbol al vitejiei, era oferită biruitorilor drept răsplăt. Așadar, mulțimea s-a adunat în fața porților cetății cu ramuri de finic în mâini, ca să-L primească pe Domnul, care venea călare pe asin, ca un Biruitor al morții.

Din ce pricină Hristos, Care mai înainte mergea pe jos, S-a urcat atunci, și numai atunci, pe spinarea unui mânz de asină? Ca să arate că Se va urca pe cruce și Se va proslăvi pe ea. Asina închipuie sinagoga care și-a dus viața sub o povară grea și pe a cărei spinare Hristos Se va așeza într-o zi. Mânzul asinei înseamnă neînfrânatul neam păgân, pe care nimeni nu s-a așezat, adică nici legea, nici frica, nici îngerii, nici proci, nici Scriptura, fără numai unul Dumnezeu Cuvântul.

Mântuitorul călărește pe o parte, ca pe un tron, cu sulul Scripturilor în mâna stângă, cu capul întors fie spre Apostolii care vin pe jos în urma Lui, fie spre Ierusalim, în timp ce cu mâna dreaptă binecuvântează sau arată spre mulțimea cetății. Profețiile sunt toate de acord când fac legătura dintre docilitatea asinului și împărăția păcii inaugurată de Cel pe Care îl poartă. (Michel Quenot, *Învierea și Icoana*, Editura Christiana, București, 1999, p. 184)

De obicei, copiii au un rol important în icoanele Intrării în Ierusalim. Ei nu se înșeală când strigă: „Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului”. Aceștia taie ramuri, cocoțați în copac, întind veșminte în calea Mântuitorului, în semn de respect pentru regele uns (4 Regi 9, 13) și, împreună cu adulții, îi ies înainte cu ramuri de finic, simbol al victoriei asupra morții și al învierii. Deși

e greu de imaginat o mulțime fără copii, mai ales într-o zi de sărbătoare, Evangheliștii nu le menționează prezența. Descriind intrarea în Ierusalim, ei spun că „cei mai mulți din mulțime își așterneau hainele pe cale” (Matei 21, 8), dar nu spun că erau copii. Însă în icoane vedem că numai copiii, nu și adulții, aștern haine. Evanghelistul Matei, pomenind de copiii care L-au întâmpinat pe Domnul după intrarea Lui în Ierusalim, când i-a scos afară pe vânzătorii din templu și i-a vindecat pe bolnavi, explică rolul lor prin chiar cuvintele Mântuitorului: „din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă” (Psalmul 8, 2). Pe baza Tradiției, Biserica le atribuie același rol la intrarea Domnului. Acest rol este evidențiat atât în icoane, cât și în slujba religioasă a zilei, care îi conferă înțelesul și semnificația cea mai adâncă.

Trăsăturile din planul din spate ale munte-lui, ale copacului și ale orașului, se leagă direct de evenimentele comemorate în Dum-nica Floriilor, dar este, de asemenea, interesant de observat că aceste elemente ar putea constitui o referire subtilă la Sfânta Treime. Simbolismul inclus în tradiția creștină își are rădăcinile în peisaj, geografie și istoria oamenilor Tărâmului Sfânt; mai multe evenimente fac uz de unele detalii similare celor din această pictură, ceea ce ar putea constitui o referire la tradiția ei simbolică.

Astfel, Muntele Măslinilor evocă amintirea altor experiențe de Revelația divină de la Sinai, Horeb sau Tabor; copacul și copiii care adună ramuri de palmier evocă scena stejarului din Mamvri și cea a copacul vieții. Orașul stilizat este reminiscența casei lui Avraam, fiecare casă mai mică simbolizând, în felul său, o formă diferită de trai, capabilă de a deveni un simbol pentru Tatăl Care este sursa și originea tuturor formelor de viață și de comunitate.

Numărul mulțimilor care L-au întâmpinat pe Mântuitorul este redus la minimum, cuprinzând totuși toate stările sociale și vârstele: copii și vârstnici, femei și bărbați, farisei și cărturari, înfățișând pe fiecare cu starea sa sufletească cu care a participat la Intrarea Domnului în Ierusalim

„Și când S-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea” (Luca 19, 41). Răscolitoare scenă: Iubitorul de oameni plângând pentru Ierusalimul pământesc care refuză Lumina venită în această lume. În perspectiva Morții-înviere, Ierusalimul reprezentat în icoană simbolizează Ierusalimul ceresc,

împărăția Noului Legământ, împlinire a profeției lui Zaharia: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci iată împăratul tău vine la tine drept și biruitor; smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei” (Zaharia 9, 9). Pentru iudeii adulți este lucru greu de înțeles: primindu-L pe atotputernicul Biruitor al morții, Stăpânul împărăției care nu este din lumea acesta, cu inima îndreptată spre bunurile pământești, ei se așteptau să îplinească profețiile întemeind împărăția lui Israel pe pământ, adică să-i învingă pe dușmani prin desființarea lor fizică. În realitate a fost invers: biruința asupra dușmanilor lui Israel se pregătea prin mântuirea lor spirituală. (Leonid Uspensky, Vladimir Lossky, Op. cit., p. 191)

Citirile din Vecihiul și Noul Testament la ziua sărbătorii îndreaptă această neînțelegere; mai mult, ne avertizează asupra ei. Astfel, după citirea la vecernie a prociilor despre Hristos ca împărat care vine, la Utrenie, Evanghelia după Matei se citește acolo unde se revelează, prin cuvintele Mântuitorului însuși, adevărul înțeles al profețiilor: „Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu..”, adică puterea absolută. Urmează apoi o explicație a sensului acestei puteri (revelarea Tatălui) și a adevăratei sale naturi: „Luăți jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre” (Matei 11, 29). La Liturghie se citește Evanghelia de la Ioan - pregătirea simbolică a Mântuitorului pentru înmormântarea Măria ungându-I picioarele cu mir și descrierea intrării Lui în Ierusalim (Ioan 12,1-18). În felul acesta se descoperă treptat sensul evenimentului. Iudeii, care L-au întâmpinat pe Mântuitorul cu ramuri de finic în mâini, au respins ceea ce li s-a oferit, iar peste câteva zile strigau către Pilat: „Răstignește-L !” De aceea, bucuria și veselia copiilor care I-au ieșit Mântuitorului în întâmpinare, fără vreun interes, fără vreun gând de a obține putere pământească, contrastează, cu bucuria „mulțimii de iudei” care așteaptă putere pământească.

Așadar, Intrarea solemnă în Ierusalim este în același timp, drumul Mântuitorului spre Patima și moartea de bună voie, este imaginea venirii împăratului Slavei în împărăția Sa. Ierusalimul însuși este imaginea binecuvântatei împărății a lui Dumnezeu, Ierusalimul pierdut, și de aceea apare el în icoană atât de împodobit și de sărbătoresc.

Sorin Gheorghe SĂPLĂCAN

Marșul pentru viață în Arad – ediția a VII-a

În după amiaza zilei de 24 martie 2018, în ajunul praznicului Bunevestiri, s-a desfășurat la Arad a șaptea ediție a Marșului pentru viață, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului.

Anul acesta, Marșul pentru viață s-a desfășurat în peste 300 de localități din România și Republica Moldova, sub genericul „O lume pentru viață”. Prin aceasta organizatorii au evidențiat faptul că din ce în ce mai mulți oameni din întreaga lume conștientizează gravitatea situației avorturilor și participă la mișcările pro-viață. În Arad, organizarea a aparținut Asociației Filantropia Arad și Asociației IKON. Marșul de anul acesta s-a desfășurat cu implicarea deosebită a preoților în Arad și în alte 12

localități din eparhia arădeană, unde au avut loc activități provita asemănătoare: Chișineu Criș, Curtici, Pecica, Sântana, Ineu, Lipova, Pâncota, Săvârșin, Sebiș, Gurahonț, Julița.

În Arad, câteva sute de credincioși s-au adunat sâmbătă la ora 13 în piața Avram Iancu, de unde au plecat într-un marș spre Spitalul Matern (unde există și un Cabinet de consiliere provita al Arhiepiscopiei Aradului), iar mai apoi spre Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” de la Podgoria.

În cadrul marșului s-au putut vedea foarte mulți copii cu icoane în mâini alături de părinți și de bunici. Pe parcursul marșului au fost cântate pricene specifice Postului Mare, au fost făcute rugăciuni și au fost rostite mai multe îndemnuri

de susținere a vieții. Alături de enoriașii lor, au stat și majoritatea preoților din comunitățile unde a fost organizat marșul.

Prezent ca de fiecare dată, în mijlocul copiilor, a părinților, a preoților și a tuturor credincioșilor participanți la marș, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului i-a binecuvântat pe toți participanții și le-a adresat un cuvânt de întărire duhovnicească, la sosirea în fața catedralei arhiepiscopale.

Marșul pentru viață reprezintă una dintre cele mai importante inițiative civice prin care se contribuie la lupta împotriva avortului, „o mărturie vie despre importanța și sensul creștin al vieții umane, despre efectele dezastruoase ale avortului asupra familiei și societății și de-

spre necesitatea sprijinirii femeilor care urmează să nască pe copilul binecuvântat de Dumnezeu” conform comunicatului Patriarhiei Române. Potrivit învățăturii Bisericii, avortul este o crimă comisă împotriva unei ființe (persoane) nevinovate care nu se poate apăra. Biserica Ortodoxă Română binecuvântează și încurajează adopția și

îndeamnă parohiile să ajute familiile cu mulți copii vulnerabile social și, totodată, să susțină educarea tinerei generații în spiritul valorilor familiei creștine tradiționale și să apere permanent darul vieții umane.

Pr. cons. Gabriel MARIȘ

ȘTIRI

Concertul Coralei Preoților din Arhiepiscopia Aradului

În seara zilei de marți 27 martie 2018, zi în care se împlinesc Centenarul Unirii Basarabiei cu România, după slujba Pavcerniței celei Mari, în Catedrala Veche din Arad, cu binecuvântarea Întâistătorului Arhiepiscopiei Aradului, a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, și în prezența Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a avut loc un important eveniment cultural-religios: Concertul de cântări religioase din perioada prepascale, al Coralei Preoților Arhiepiscopiei Aradului, dirijată de Arhid. Drd. Tiberiu Ardelean, inspector bisericesc la Centrul Eparhial. Corala a interpretat un buchet deosebit de cântări religioase, având ca temă importanța pocăinței și a smereniei în urcușul duhovnicesc al omului către Dumnezeu, implicat către Înviere, în această perioadă specială a Postului Paștilor.

Reliefând mesajul duhovnicesc al fiecărei cântări, repertoriul pieselor corale a fost prezentat de către Părintele Protos. Dr. Nicolae Tang, lector universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, care, cunoscând sensibilitatea duhovnicească a auditoriului, credincioși frecvenți ai Catedralei istorice a Aradului, a înserat între piese, importante cuvinte de învățătură despre pocăință și smerenie, din lucrările Sfinților Părinți ai Bisericii. Totodată, Părintele Nicolae a amintit că acest concert se dorește a fi un pios omagiu adus făuritorilor Unirii Basarabiei cu România. Catedrala istorică a Aradului se înscrie între instituțiile cu rol major în lupta pentru înfăptuirea Marii Uniri. Această Catedrală a fost un simbol al identității naționale, dar și o veritabilă redută care a militat și a luptat pentru păstrarea credinței ortodoxe și identității naționale a românilor din această parte de țară, a mai subliniat părintele prezentator.

La final, Preasfințitul Părinte Emilian, prin cuvinte calde, înțelepte și părintești a apreciat întreaga activitate misionar – culturală desfășurată de Corala Preoților arădeni, ca fiind o jertfă adusă lui Dumnezeu slăvit în Treime, mulțumindu-le tuturor membrilor coralei și credincioșilor prezenți pentru împreună lucrare duhovnicescă și pentru efortul de a pune tot ce este mai frumos și mai nobil în slujirea lui Dumnezeu. De asemenea, aflându-ne în pragul Sărbătorilor pascale Preasfinția Sa a transmis cele mai calde urări de bine și binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, tuturor credincioșilor arădeni.

Unirea Basarabiei cu România marcată la Seminarul Teologic din Arad

Marți 27 martie 2018, întreaga suflare a Seminarului Teologic Ortodox din Arad a marcat evenimentul centenarului Unirii provinciei Basarabia cu România. Cu binecuvântarea și prezența ÎPS. Părinte Timotei

Seviciu, Arhiepiscop al Aradului, elevii, îndrumați de profesorii lor, au recitat poezii patriotice tematice menite să amintească participanților însemnătatea unirii cu frații de peste Prut, iar Corul Bărbătesc al seminarului, condus de prof. Bugyi Adrian-Ștefan și prof. Lăscoiu-Martin Marius, a interpretat piese patriotice „Românul”, „Imnul eroilor”, „Nu plânge, Maică Românie”, care să întărească conștiința patriotică și să amintească de jertfa înaintașilor noștri.

La sfârșitul programului artistic care a cuprins poezii precum „Imnul Unirii” de Ioan Băilă sau „Basarabia pe cruce” – de Adrian Păunescu, dar și un referat tematic, ÎPS. Părinte Timotei a susținut un cuvânt de încurajare și de mulțumire către toți cei prezenți, subliniind totodată legătura dintre sărbătoarea Bunevestiri, ca „început al mântuirii noastre” și Unirea Basarabiei cu România, ca început al unității noastre de credință și neam, precum și datorită de a ne cinsti înaintașii și a le urma pilda faptelor bune.

La manifestare au participat tinerii seminariști, susținuți de corpul profesoral, în frunte cu PC. Părinte Pompiliu Gavra, directorul Seminarului Teologic din Arad, precum și Pr. Arhid. Asist. Univ. Drd. Tiberiu Ardelean, Inspector Eparhial.

Conferința „Datoriile față de istoria și viața țării și a poporului” a Înaltpreasfințitului Părinte Timotei

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a susținut luni, 26 martie, conferința duhovnicescă cu titlul „Datoriile față de istoria și viața țării și a poporului”, în Aula Magna a Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad. La eveniment au participat părinții profesori de la Facultatea de Teologie și Seminarul Teologic din Arad, părinții consilieri de la Centrul Eparhial, zeci de tineri teologi, preoți și credincioși arădeni, care l-au ascultat cu mult interes pe Ierarhul arădean.

Conferința a fost organizată de Asociația Studenților Creștin Ortodocși din România (ASCOR), filiala Arad, în colaborare cu Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad. Conferința s-a desfășurat în două părți, în prima parte Înaltpreasfinția Sa a transmis auditorului mesajul că trebuie ca toți să luptăm pentru unitatea de credință și de neam, în același timp

aducând numeroase exemple istorice. În cea de-a doua parte, Ierarhul a dat răspuns întrebărilor care i-au fost adresate de către cei prezenți, majoritatea întrebărilor fiind legate de tema dezbătută. Fiind în ajunul Centenarului Unirii Basarabiei cu România, tânărul membru ascortist Dorin Ioan Neag a interpretat cântecele patriotice: „Așa-i românul” și „Frați români”.

Prezentarea conferinței a fost făcută de către președintele ASCOR Arad, Cătălin-Iulian Drăgan, care a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru deschiderea arătată față de noi, pentru susținerea morală dar și pentru povățuirile și sfaturile duhovnicești pe care ni le împărtășește asemenea unui părinte duhovnicesc. Cuvânt de mulțumire a fost adus și distinsului auditoriu precum și tinerilor care s-au implicat în organizare conferințelor duhovnicești din Postul Sfințelor Paști.

IPS Timotei, la hramul Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca

Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului și-a sărbătorit, de Praznicul Bunei Vestiri, hramul. Pentru credincioșii din eparhie, această mare sărbătoare creștină are o însemnătate deosebită. În această zi au fost întronizați cei doi mitropoliți ai Clujului: vrednicul de pomenire Bartolomeu și Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, actualul Întâistător al Mitropoliei.

Astfel, pentru a marca împlinirea a 12 de existență ai Mitropoliei Clujului, duminică, 25 martie 2018, începând cu ora 10:00, un sobor de șase ierarhi, format din: Arhiepiscopul și Mitropolitul Clujului, Înaltpreasfințitul Andrei, Mitropolitul Banatului, Înaltpreasfințitul Ioan, Arhiepiscopul Aradului, Înaltpreasfințitul Timotei, Episcopul Maramureșului și Sătmăruului, Preasfințitul Justin, Episcopul Sălajului, Preasfințitul Petroniuși Episcopul Ortodox Român al Spaniei și Portugaliei, Preasfințitul Timotei, a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca. La slujbă au luat parte mii de credincioși, personalități din lumea culturală și academică, dar și reprezentanți ai autorităților civile și militare din întreaga Mitropolie.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de Mitropolitul Banatului, Înaltpreasfințitul Ioan, care, pornind de la Sărbătoarea Bunei Vestiri, le-a îndemnat pe tinere și pe mame să aducă pe lume copii, oameni demni pentru Biserică și Societate.

Sărbătoarea din acest an a Mitropoliei Clujului a marcat în mod simbolic și împlinirea a 530 de ani de la prima mențiune documentară a Mitropoliei de la Feleac, prima instituție de nivel mitropolitan din spațiul intracarpatic, pentru zona centrală și de nord a Transilvaniei, care a durat mai bine de o jumătate de secol. Astfel că, la finalul Sfintei Liturghii, Arhiepiscopul și Mitropolitul Clujului, Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, a prezentat un scurt istoric al Mitropoliei și le-a mulțumit tuturor pentru prezența la hram.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.